

Cine dorește un serviciu, existența asigurată se va adresa cu încredere la redacția ziarului ns.

PRESA

Reclama e sufletul comerțului

Dați reclamele cu încredere la ziarul „PRESA”

ABONAMENTE 6 luni—120 lei 1 an—200 lei

Autorități și Institut. 6 luni—180 lei 1 an—300 l.

Ziar independent

Redacția și Administrația Bălți str. Carol 235

TINERETUL BALȚEAN.

Multe s'au discutat despre sfera noțiunii tineret, despre tineretul în general: marii filosofi au găsit ocazia de a o porni cu doctrine noi, înțelese bineînțeles numai de către dânsii; iscusiții pedagogi s'au pus de a prepara noi metode de educare corespunzătoare firei și caracterului pruncului postbelic, iar forurile înalte politice din întregul univers nu uită în vre-o discuție importantă de a apela și la această armă.

După ce cunoaștem această problemă parvenită în ordinea generală, vom încerca a-i face o analiză trecând dela sferă la conținut, vom caracteriza pictând în linii precis măsurate esențialul tineretului bălțean spre ai putea schița caricatura.

De negat că suntem lipsiți de acest articol, n'am putea căci „strada” ne-o dovedește. Trebuie deci să afirmăm că posedăm în mare măsură aceasta perla a timpului. Calitatea-i nu poate fi apreciată din vedere precum cantitatea. Valoarea ce o reprezintă tineretul bălțean nu depinde nici de o analiză în care se obișnuiește de a se despărți elementele bune de cele rele constatând raportul nici de o extrospecție momentană ci numai de o experiență durabilă în care s'au putut înregistra diferite manifestări a tineretului nostru ai căror bilanț ne poate astâmpăra curiozitatea.

Dar, realitatea-i tristă. Bilanțul obținut ne arată un simțitor deficit. Tineretul bălțean nu-și poate concura colegii depe alte meleaguri căci se găsește într-o stare morală, culturală f. decăzută. Nu vorbim despre tineretul școlar care dacă a întrecut restul, prezintă un procent f. redus. Vorbim de majoritatea, ai cărei ideal se rezumă la fleacuri pierzătoare de timp: plimbatul pe stradă—iarnă, la grădină—vară, anecdote grosolane cari acompaniază activitatea mobilă și alte numere ai programului, demne de dispreț. Timpul se scurge însă, anii înaintează și tinerii noștri trebuie să între într-o altă formă de viață, mult mai grea și mai complicată. Aci, se întâmplă scena cea mai tragică ai pieșei. Tânărul care și-a petrecut primii 20 de ani ai vârstii pe străzile orașului și tânără care 20 ani cocheta prin rochiile-i frumoase, buzele și fața-i vopsită se simt dezarmați complect. Nu pot lupta cu progresul omenirii care crește și care devine din ce în ce mai pretențios. Viața pe care au dus-o până la ieșirea pe terenul luptei pentru existență, nu le poate fi de nici o învățătură. Ignorantismul domină și re-mușcarea se resimte. N'avem un tineret în plinul sens al cuvântului ci un vast câmp împânzit cu ciurperci cari cresc la întâmplare și în dezordine. Maimuțereală în ceea ce privește drojdia lumii civilizate o găsim la tinerii bălțeni, maimuțerelele în ceea ce privește ceva bun, util, tot din aceeași lume plină de bunătăți — lipsește.

Ca încheiere putem spune: cu toate că am înaintat mult, totuși stăm pe loc.

Apa trece, pietrele rămân.

F, Gherșteanu

Școala în lumina ultimelor evenimente.

Stările de lucruri survenite recent, au avut darul să trădeze inconvenientele școlii noastre și să ridice simultan la apogeu, o mulțime de rezultate mai mult chiar decât fatale.

Faptele odioase ale elevilor Dinescu, Râșcanu et Comp., iată oglinda fidelă a actualei situații. Tristă situație! La ce am ajuns! Școala a ajuns actualmente un fel de pepinieră din care se scurg elemente mai mult chiar decât refractare. Cunoaștem cazuri cari lasă foarte mult de dorit și unde sunt implicați elevii, iară să mai amintim diverse întâmplări cari ies cu totul din comun, pe cari nile relatează zilnic ziarele.

Elevi implicați în furturi, elevi implicați în violuri, asasinate și câte și mai câte.

Noțiunea de elev a variat într'atât, încât avem astăzi diferite specii: elevi cinstiți, semieinstiți, elevi vagabonzi hoți asasini și multe altele ca astea.

Oare ce s'a întâmplat? Ce mișcare s'a produs?

O schimbare bruscă și ciudată în lagărul învățământului. Din ce motiv? Din singurul motiv, că s'a neglijat ceva. S'a neglijat educația, fără de care școala nu poate să-și justifice dreptul la existență. În școală s'a format o tradiție regretabilă. Elevul nu mai învață pentru ca să știe, ci mai mult învață pentru un scop destul de superficial, și care constă în aceea de a vâna notele mari. Odată însă ce a ajuns scopul dorit „știința” sboară din cap; apucă iar drumul de unde a venit. Și tocmai din cauza acestor considerente, producția acestui mijloc de parvenire cunoaște cazuri destul de hazlii, cari privite serios sunt cam dureroase. (D-na Canarache ne-a arătat în „Dimineața” că avem studenți, cari nu știu ortografia, nu știu să scrie corect, ceea ce înjoseș-

te cu mult intelectualitatea).

Tot așa s'a format o tradiție privitor la purtare.

În școală s'a obișnuit a se constata și a se evalua gradul de educație al unui elev, printr'o notă însemnată la coada unui trimestru.

După aceste aprecieri s'ar părea că suntem prea bogați în elevi educați, căci rubrica „Purtare” sună „zece”.

Și tocmai în această constă greșala propovăduitorilor de cultură.

Grădintele Dvs., stimați domni inșitatori și profesori au fost și sunt neîntemeiate.

Ați urmat și urmăriți purtarea cetățenilor de mâine numai sub tavanul

clasei. Momentul educativ a lipsit și lipsește complectamente în școală, din simplul motiv că școala este lipsită de adevărații pedagogi. Pedagogul fiind educatorul; acesta trebuie să fie un om instruit în toate pozițiile. Și astfel de oameni nu apar pe copaci și nici nu răsar din stânci.

Cred că n'aș trebui să mă servesc de *ordonanța eclesiastică* din Halle, spre a dovedi că având nevoie de asemenea oameni să ne îngrijim de a-i forma încă de mici copii. Și din aceste considerente rubrica „Purtare” trebuie înlăturată și înlocuită cu un *realism educativ*.

Frolio I-sky

Dispozițiile de spirit ale Germaniei actuale.

Cine urmărește stările și dispozițiile de spirit din Germania actuală, poate constata că dirijarea vieții politice germane nu constituie un lucru chiar atât de ușor, cum și-au închipuit reprezentanții noului regim.

Populația se află numai în aparență într'o singură tabără. Există încă mulți, chiar foarte mulți, cari nu vor să gândească așa cum ar dori Hitler și Goering.

Burghezia care s'a împăcat mai mult sau mai puțin cu regimul republican, n'a găsit în Ianuarie 1933 destule forțe ca să se impotrivească hitleriștilor. A privit liniștită cum von Papen a deschis ușile guvernamentale mișcării hitleriste. Unele păături burgheze au simpatizat chiar cu noua ordine, în speranța unor timpuri mai bune. Primele excese au fost suportate cu calm, presupunându-se că era vorba de o amețală trecătoare iscată de o cucerire relativ ușoară a puterii. Azi bur-

ghezia germană vede că s'a înșelat în presupunerile ei. Cele 2 puncte principale din program: antisemitismul și concepția hitleristă a statului unitarist — totalizat sunt aplicate și mai violent decât s'a anunțat. Burgheziei liberale i se cere o ascultare absolută. Ultimul membru al trupelor de asalt are azi o mai mare putere, decât a avut înainte un prim fruntaș burghez.

Atât de influentă și hotărâtoare altădată burghezia germană a ajuns azi o simplă jucărie în mâinile unui tineret exaltat. Acestei situații i-a urmat o mare încordare în rândurile burgheze. Toți cei cari au părăsit atât de ușuretec vechiul steag liberalist precum și cei cari au trădat democrația, au început să se regrete și să-și amintească de vechea stare de lucruri ceiaze constituie un fenomen semnificativ. Factorii hotărâtori vorbesc chiar de sabotaj. Părerea

Urmarea în pag. 2.

Activitatea D-l Ad-tor Financiar Georges Gardo

Fraudele fiscale, de circa 10 milioane lei, recent descoperite de către D-l Administrator Financiar Georges Gardo, au dat dovadă că Ad-ția Financiară a jud. Bălți este condusă de un om energic și drept.

Activitatea D-sale care în mai multe rânduri a înlăturat căderea prestigiului autorității susnumite prin stărpirea tuturor germenilor dăunători, s'a putut evedenția și în cazul Controlorului șef S. Culianu, D-l Administrator Financiar Georges Gardo sesizat de mai multe reclamațiuni primite și luând cazul în cercetare, stabilind vinovăția Controlorului Culianu, ceru de urgență Ministerului Finanțelor, destituirea din serviciu a ultimului ceiace a fost îndeplinit.

Cazurile de mai sus și multe alte ne dau dovadă de imparțialitatea D-lui Ad. Financiar G. Gardo și de modul cum D-sa își exercită funcțiunea.

Noi din partea noastră și

a opiniei publice n'avem decât, ca închiere, de a spune cu drept cuvânt că Bălțeni n'au avut așa un Administ.

D-l Georges Gardo

Administrator Financiar Bălți

Financiar și mulțumim D-sale pentru surplusul de energie ce o depune în Administrarea județului nostru.

Mișu.

este dăunătoare Bisericii și ca un fiu al Bisericii, n'ar permite politica în Biserică, dacă ar vedea că politica este fatală bisericeii, — D-sa mai spune că cei ce au menirea de a face politică în sate sunt: Preotul și învățătorul. Dar nu trebuie de uitat, un lucru important: nu este permis de a face politică personală. Aducând dovezi din județul Soroca, D-sa spune că este mândru de preoții și învățătorii cari fac politică în jud. Soroca.

Citiți urmare în pag. 3-a

(urmare din pag. 1)

este exagerată. E greu să se poată preta cineva la acte de sabotaj, în împrejurările actuale. În Germania se poate vedea azi fețe acre, se pot auzi murmure, dar de vre-o împotrivire coidentă nu poate fi vorba. Versiunea cu sabotajul vine de acolo că actualii diriguitori declară: datoria către cel de al treilea imperiu trebuie împlinită cu bucurie și cine nu face astfel face sabotaj. Dar, a se exagera, aceste nemulțumiri și această critică ar fi desigur o greșală. Noii deținători ai puterii au Germania complet în mâna lor.

Tablourile neprezentând situația înjositoare a celor din lagărele de internare cari fac front în fața unor foști servitori, sunt publicate zilnic în ziare și ele înseamnă pe de o parte, un avertisment nemulțumirilor și pe de altă o dovadă a neputinței în care a ajuns societatea Germană. Opoziționiștii vor trebui să tacă și să se supună orbește actualului regim. Se pune însă întrebarea, dacă dezamăgirea care a cuprins diferitele pătri din Germania va rămânea fără consecințe asupra atitudinii acestor grupe față de regimul hitlerist.

I. Moșneățchi

Citiți „PRESA”

Rubrica Cititorului.

Incepând cu numărul de față, rubrica cititorului va sta la dispoziția tuturor cititorilor noștri exceptând profesiunea și naționalitatea.

Correspondența pentru rubrica de față va trebui să semnată de numele adevărat al autorului precum și de un pseudonim.

O învățătoare model.

Țin în această rubrică de a evedenția un mod original de exprimare ai unei învățătoare din localitate, menită de a... educa copiii.

Învățătoarea model, a l cărui nume deocamdată nu-l amintesc, — sperând că în viitor va ști deja cum trebuie să se exprime, — crede de cuviință de a interzice preparatorilor elevilor săi de a le ajuta la facerea temelor; Învățătoarea crede că rolul unui preparator, e de a ședea cu brațele încrucișate și de a urmări pendula ceasornicului până ce va săvârși un raid de 60 de minute și... atâta.

În caz că preparatorul ajută elevului său și-i explică ceea ce învățătoarea ar trebui să-i explice, e numit în fața tuturor copiilor „tâmpit”.

Asta-i educația care trebuie dată copiilor de către învățătoarele lor? Alt mijloc de exprimare n'a găsit persoana cu diplomă?

Departa pot ajunge copiii cu o astfel de educație.

Iată deci o tristă realitate. Un punct dintr-o linie lungă. Un caz care are o mulțime de „frați gemeni”, iar cauzele decăderii morale ai elementului școlăresc se consideră „cinematografele!!!”.

Un preparator.

O nedreptate.

Vă rog respectuos a dispune inserarea în coloanele ziarului de sub onorata D-stră conducere cele ce urmează:

Ultimul timp, Corpul avocaților din localitate, este mobilizat pentru a

duce luptă continuă în contra... a trei secretari de avocați cari, timp de 6-10 ani de zile — din frageda tinerețe — s'au dedat acestei cariere, căutând să-și câștige în mod onest, bucata de pâine.

Printr-o decizie a Baroului — nu li se mai permite edescitarea drepturilor — câștigate cu atâta sacrificiu.

Mă întreb, ce pierd sau câștig membrii baroului în urma existenței sau neexistenței a trei secretari de avocați? Dar oare nu există în toate părțile secretari de avocați cari, dedându-se acestei cariere — înaintea apariției ultimei legi a avocaților — nimeni n'a încercat să le suprima? Înțeleg ca decizia respectivă să interzică primirea de noi secretari de avocați nelicențiați dar nici decum să arunce pe stradă trei secretari de avocați cari aproape zece ani de zile, toată tinerețea lor, s'au dedat carierei neștiind că va veni timpul când fără nici un motiv serios vor fi expulzați, amenințați de a muri de foame împreună cu familiile lor.

Pentru trei secretari de avocați, față de peste o sută de avocați, cât numără baroul local, zău, nu face a tăta energie consumată pentru înlăturarea lor, cât și repetatele adrese către autorități pentru ca cei dintâi să nu fie primiți.

În urma șomajului acestor 3 secretari, ce câștigați dvs. cei o sută de avocați cari formați Baroul din Bălți?!

Un fost secretar de avocat

Congresul Eparhial Anual

al Episcopiei Hotinului.

Zilele trecute a avut loc în sala Consistoriului Episcopiei Hotinului sub președinția Prea Sfinției Sale Episcopului Visarion Puiu congresul Eparhial anual.

Au luat parte la acest congres toți sfinții consilieri din care remarcăm Sf. lor Păr. Consil. Iavorschi, Gheorghianof Tanasiev din Ungheni etc. De asemenea remarcăm asistența D-lor consilieri eparhiali; Ef. Popovici (fost Prefect), Notar Public, Deputat Alexandru Mihailă

(Soroca) Deputat Cazacenco (Hotin) Avocat Constantin Stăntinescu, Avocat Gheorghianoff fost Prefect.

S'au discutat în parte chestiuni administrative, culturale și economice.

D-l Deputat Alexandru Mihailă, în urma interpretărilor făcute în privința „politiceii în biserică” luând cuvântul arată ca om politic că D-sa din cei 47 ani a consacrat mai mult ca jumătatea vieții (adică 27 ani) politiceii. D-sa dovedește că politica nu

Antisemitismul erezie socială

În decorul politic al acestui început de secol, acțiunea antisemită irupe cu o energie canibalică. Isbucirile acestea conduse de excozii suferințelor multitudini ori de asasini ordinari, în momentele în cari spirite superioare ale omenirii desfășură muncă subtilă și efort generos pentru pacificarea lumii prin apropierea popoarelor, se aseamănă cu intrarea prin trântire de uși a unui dobitoc oarecare în liniștea camerei de lucru a unui distins cugetător. Mărturisesc că de câte ori sunt provocat în contraverse prietenești, simt o indescritibilă scârbă și profundă aversiune pentru antisemitism. Mai cu seamă față de formele lui codreniste, indetificabile prin: pumn bătă și revolver, agitate, în ziua

mare cu dobitocească mândrie. Am avut ocazia să mă conving de visu despre „calitatea” reprezentanților antisemiți: tot ce universalitatea are mai venal, mai superficial, mai desgustător repetenții în serie ai liceelor ajunși pe băncile universităților datorită unei condamnable absențe de selecționare și control) se canalizează în spre agitațiile antisemite. Elementele sub orice posibilitate de calificare. Reprezentanții cei mai iluștri ai ignoranței și deficienței intelectuale sunt pionierii de prim rang. Lucru explicabil: antisemitismul utilizează argumentul băteii; și e clar că violența nu poate sta alături de inteligență, cultură și caracter.

Istoria înregistrează numeroase

încercări de prigonire a poporului evreu. Momentele cele mai cunoscute sunt punctate cu sânge. De-a lungul istoriei, viața poporului pribeg, este un nesfârșit calvar. „Poporul ales” a cunoscut o existență dramatică. E prea posibil ca aceste cauze să explice rezistența și vitalitatea lui, alimentate de o morală care nu condamnă, ca un păcat, existența terestră, și de-o filosofie a vieții, optimistă. Tot aci se găsesc poate și motivele explicative ale rolului judaismului în cultura europeană, rol considerabil, asupra căruia s'au scris pagini remarcabile. Până în timpurile noastre însă, antisemitismul s'a prezentat mai mult ca diversiune la problema socială; isbuciri neregulate, lipsite de continuitate și plan unitar; pogromuri sporadice și fără consecințe adânci. Timpul nostru pe lângă multe altele, ne oferă și această surpriză: antisemitismul ridicat la prestigiu și altitudine a unei dogme politice.

Poate fi antisemitismul considerat soluție a problemei sociale și politice? Într'un admirabil articol

s'a demonstrat irefutabil incompatibilitatea de fond dintre ortodoxie și ura de rasă. „Nu poți fi creștin ortodox și huligan în același timp” Se pune în evidență cu magistrală artă și solid raționament „grobienia morală a antisemitismului”.

Iar pana de fină distincțiune a altui publicist, pune în puternică lumină antinomia și mai generală dintre religie și antisemitism. „Religia și etica creștinească nu permit o atare mezalianță”, cum este aceea dintre ura de rasă și religie.

Aceste puncte sunt definitiv lămurite. Rămâne să fie subliniată „grobienia” antisemitismului c a dogmă politică. Am arătat cu alt prilej cum apare problema politică a viitorului prin acțiunea fostului zugrav Adolf Hitler, autodidactul național-socialistilor germani. (Din multe puncte de vedere autodidacticismul este asimilabil semididacticismului: lipsa de disciplină de metodă, de exercițiu sistematic al inteligenței, calități pe care le desvoltă școala) Hitlerismul și sursalele lui au ridicat pe primul plan problema antisemită. Individul ca-

rese agită cu nerușinare în țara încare trăește un Husserl, a proclamat sentențios; tot al doilea evreu va fi ucis. — Mirosul sângelui omenesc mângâie nările bestiei. Capod'opera diletantismului „Bazele sec. al XIX-lea” a lui Chamberlain, furnizează false argumente curentului urii de rasă și urii sociale. Teoria și atitudinea filosofică au fost terfelite în noroiul unei agitații de stradă, praf și fum în ochii masselor amețite de foame.

* * *

Antisemitismul așa numit „ideologic” se prezintă: întâi, ca dușman al capitalismului. care-ar fi fost întemeiat exclusiv de evrei, și că tot ei ar fi singurii interesați la conservarea actualului sistem social; al doilea, ca dușman al comunismului, care preconizează o societate, unde omul nu va mai putea exploata pe om, societate ridicată pe temelia indestructibilă a justiției sociale. Așa dar antisemitismul se prezintă în același timp și ca negație a capitalismului și ca negație a contrariului acestuia — comunismul. În e-

Părintele județului D-l Prefect Emil Catelly în plină activitate

D-l Prefect Emil Catelly, bunul gospodar al județului nostru a luat frumoasa inițiativă ca în zilele de sărbătoare, —când majoritatea sătenilor sunt acasă— să ia contact cu pătura rurală spre a se interesa de nevoile obștești.

Astfel zilele trecute profitând de faptul că sunt două zile sărbătoare a pornit într-o mașină împreună cu D-nii I. Scobiolă președ. tineretului liberal și T. Mișnea inspector școlar lund-o rază prin județ,

Pretutindeni sătenii i-au primit cu bucurie, făcându-se manifestatie de simpatie. Au vizitat comunele: I. G. Duca, Rădoia, Ciulucani, Măndrești și Zgărdești, interesându-se indeaproape

de situația gospodărească a fiecărui comuni în parte. Merită a fi relevată pri-

D-l EMIL CATELLY
Prefect al județului Bălți.

mirea frumoasă făcută în satul natal al D-lui Prefect de către sătenii de acolo.

Prinzând de veste că oaspeții au să sosească acolo. Sătenii com. Zgărdești în frunte cu Primarul comunei au eșit în întâmpinare la intrarea în sat cu pâine și sare.

Deasemeni niște flăcăi călări au eșit înainte cu urale —2 kilometri.

Intrucât aceste vizite făcute sunt unice în felul lor și pentru prima oară, sătenii tuturor comunelor le-au primit cu bucurie.

I. Vlaicu,

stăruințele depuse de Prea Sfințitul Episcop, s'au obținut loturi bisericești.

Pe tineri preoți cari au adus acest sacrificiu atât Bisericei cât și populației Prea Sfințitul Episcop le are în vedere și imediat ce un post bugetar se ivește le aduce și le recomandă cu toată dragostea părintească.

După aceasta se trece la Secția Culturală.

Congresul face o întrerupere. Toți consilierii luând masa la Prea Sfințitul Episcop. După masă se ia în discuție Secția Economică. Se trece la votarea Bugetului, care în anul acesta s'a mărit în loc de 2 milioane la 5 milioane.

D-l Ef. Popovici (fost senator.) Notar public, care face parte din com. de verificare propune cetirea Bugetului pe capitole. După aceea se discută despre vânzarea imobilului Semin. Teologic din Edini.

D-l Deputat Cazacenco (Hotin) spune ca imobilul să fie propus spre cumpărare Ministerului, dar este întrerupt de D-l Ef. Popovici care spune „O să te rugăm să spui D-lui Ministru Stăvescu să-l cumpere“ (Applauze).

Se trece la cetirea Bugetului. — După care se votează și congresul i-a sfârșit.

M. Georgescu.

Impresionantă nenorocire din localitate.

O impresionantă nenorocire care a costat viața unei copile s'a întâmplat aseară în orașul nostru.

Copilul cunoscutului fotograf Olșanețchi de pe strada Praporgescu în vârstă de 2 ani jucându-se într-o magazie în jurul unui butoiș cu apă, din nebagare de seamă a căzut în vas,

Nefiind nimeni în apropiere copilul și-a găsit moartea în chinuri groasnice.

Părinții după câteva ore de căutare, au dat peste copilul înecat.

Fiind anunțate autoritățile au sosit la fața locului neputând constata decât moartea copilei,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Urmare din pagina 2-a

După D-sa vorbește D-l Deputat Cazacenco.

Prea Sfinția Sa Episcopul Visarion regretă că nu se poate citi raportul Administrativ, care este foarte bine alcătuit. Cu această ocazie aduce laude Păr. Consilier Iavorschi.

Prea Sfinția Sa Episcopul Visarion, descrie adunării situația Episcopiei și anume: La înființarea Episcopiei au fost 400 de parohi.

După scurgerea anilor, satele s'au înnoit, iar popula-

ția s'a mărit. Grijă Prea Sfinției Sale era ca fiecare sat să aibă o parohie, ceea ce a și izbutit. — Folosind credința poporului și din lipsa de fonduri Prea Sfinția Sa, a cerut tinerilor preoți ce nu erau bugetari să facă slujbe religioase, aducând acest sacrificiu, până ce situația se va schimba. În ajutorul Prea Sfinției Sale a venit și populația din sate, care a asigurat că preotul n'o să ducă nici o lipsă: După aceea prin-

sență dar, antisemitismul este numai negație și atitudine protestatară. Asta constituie o soluție a problemei sociale? Pentru orice minte logică situația nu poate fi decât aceasta. ești dușman al comunismului, considerat numai ca distructiv, urmează că ești adept al opusului acestuia, capitalismul, Apologieți societății actuale, care părăsesc din toate încheeturile sale. se consideră drept apărători civilizației și progresului. Ești dușman al capitalismului, considerat ca oputizat în vitalitatea lui și necorespunzător aspirațiilor momentului, urmează că accepți contrariul său: comunismul. Tertius non datur. E riscat într'adevăr a pretina de lui Hitler logică în concepția socială și consecvența în atitudine politică, redusă la o criminală demagogie.

Dar, în definitiv, e'ntrebarea: ce sunt evreii, capitaliști sau comuniști? Și dacă sunt negustori, cine e vinovatul? Nu cumva legile care le-au oprit intrarea în alte profesii? Și, dacă devin comuniști, nu are oare regimul capitalist nici un amestec în convertirea revoluționară? Și mai departe; numai dintre evreii se

recrutează comuniști? Evident, nu. Cei mai mari conservatori sunt recrutați printre evreii, ca și cei mai mari revoluționari. Poporul pribeag cuprinde toate extremitățile. Popor cu toate calitățile și cu toate defectele. Afirmând că evreii sunt creditorii și ai comunismului, cele două extreme între care se sbate actualmente omenirea, nu se subliniază tocmai geniul acestui popor? Exterminând acest popor prin metode demne de nopțile Sfântului Bartolomeu, cum ar dori-o „puristul“ sângelui și rasei germane Hitler, omenirea ar fi salvată? Această exterminare este o soluție a problemei sociale? Antisemitismul, prin incapacitatea de comprehensiune a procesului istoric, care presupune cu totul altceva decât pumnul, băta și revolverul, reduce problema socială la problema de rasă: sorgintea erorilor zdrobitoare. Lumea contemporană are de rezolvat o problemă socială, nu una de rasă. Antinomile muncă-capital, patron-salariat, bogat-sărac, stau pe primul plan și se cer rezolvate. Și cu siguranță că rezolvarea lor nu constă în exterminarea evrei-

mii. În definitiv pot ridica ori-când această capitală întrebare: ce sunt de vină evreii că s'au născut evrei? Și a fi evreu, înseamnă a nu fi om? Evreii, cauza tuturor relelor sociale? Da în acest caz protestul huliganismului (cuvântul are o rezonanță care stigmatizează) ar trebui să se întoarcă împotriva naturii, a lui Dumnezeu care a creat „poporul ales“.

Problema socială astede-o complexitate derutantă (Teoreticianul sindicalismului revoluționari Georoes Sorel, disperat că nu-i poate găsi o soluție satisfăcătoare s'a aruncat în brațele speculației metafizice, ultima preocupare a vieții sale). Și tocmai din motivul că este așa de complicată se recurge la diversiuni, socotite anestezice și salvatoare. „Huligalismul ne o diversiune la chestiunea socială“. Diversiune sgomotoasă în spatele căreia se ascunde marea finanță. Di-

Toată lumea elegantă cumpără stofă de dame și bărbătești din renumita fabrică
Industria Lânei s. a.
Timișoara
Mătăsuri, pânzeturi etc. din renumita fabrică

S. Trebitsch & Fiu București
CU PREȚURI DE FABRICA

Numai în cunoscutul magazin a Societății Fabricanților

„SERILANA“

Bălți, strada Regele Ferdinand No. 144.
Crep-de Chine Lei 68 metru.

Rubrica Cititorului.

Domnule Redactor,

Rog să binevoiți a-mi publica rândurile de mai jos cari, cred că vor trebui fi luate în considerație căci stau în strânsă legătură cu sănătatea a o mulțime de conorășeni de ai noștri.

E vorba de noua metodă a măturării străzilor, pusă în aplicare din inițiative?, în ultimul timp; pela orele 11 seara parcurgerea străzilor devine imposibilă căci măturătorii de străzi se pun la lucru umplând aerul cu praful plin de microbi dăunatori sănătății.

Funcționarii cari ies pentru a respira puțin aer curat în urma lipsei de aer și lumină din timpul unei zile întregi, se simt alimentați de micile nele de microbi cari se ridică și umplu aerul în timpul măturării.

Cred că același lucru au observat și persoanele în drept cari știu că acest mijloc de a mătura străzile e dăunător, dar nu-mi pot explica cauza tăcerii lor.

Rog deci, în numele a sute de conorășeni, pe d-l Primar să binevoiască a dispune modificarea

orarului de măturarea străzilor.

Un funcționar.

Subsemnatul, am onoarea a vă ruga, conform promisiunii D-vs din afișe, a-mi aproba inserarea următoarelor rânduri:

Subsemnatul rog pe d-l Comandant al Gardienilor publici, de a lua măsuri contra fluturilor de noapte, cari înpânzesc strada General Praporgescu și atacă în mod vulgar pe pașicii trecători, neținând seamă că ești cu soția.

Acești gemeni, dăunatori Societății ar trebui stârpiți și nu încurajați și protejați de gardieni.

Zilele trecute am fost martor a unui caz, care m'a uimit foarte mult și în care Gardianul a jucat un rol de protector al prostituției.

Un spectator.

Casa asigurărilor Sociale prin D-l șef Motcovschi aduce la cunoștință că cei ce nu vor avea „Carte de Asigurare“ și nu vor plăti cotizații la timp vor suferi mari pedepse, atât patroni cât și meseriași, servitori, etc.

versiune desonorantă pentru umanitate, întreținută de cei „lipsiți total de generozitate și de universal orizont“. Burghezia speriată de progresele muncitorimii țărănești și orășenești a recurs și recurge la asemenea diversiuni criminale. Technica apărării Banului, nu ține seamă de valoarea elementului uman. Apelul la instinctele sanguinare este repetat în momentele critice ale istoriei. Și nobile figuri ca Jean Jaures, podoaba genului uman și mândria elecvenței secolului, cad stupid, dureros, răpuse de anonimi exaltați.

Azi, în momentul cel mai critic pe care l-a cunoscut societatea europeană, burghezia agită ocult, (finanța totdeauna a activat după paravan; acesta numindu-se indiferent, Hitler, von Schleicher Mussolini) ura de rasă care

înseamnă ura de oameni. Ura deapropelui, interzisă de creștinismul căruia bu ghezia-i clădește biserici și-i plătește popii. Azi însă ura de rasă, huliganismul dezonorant, e înălțat la demnitătea unei dogme politice și la valoarea unui principiu. Am spus ce credem despre soliditatea acestor principii omucide. Se vede doar că acțiunea antisemită e capotonată de o desgustătoare, scandaloasă ignoranță a resorturilor istoriei și problemei sociale. Acțiune negativă menită să distreze atenția masselor agitate dela miezul problemei. Reacționarismul plutocrațiilor în descompunere uzează, mereu, de aceleași metode criminale.

N. Timur

Citiți „PRESA“

Un asasinat în apropierea Vladului (Bălți)

Criminalul după ce ciopârtește cu barda victima își cumpără îmbrăcăminte nouă din banii jefuiți.

Un îndrăzneț atac banditesc a fost adus la cunoștință autorităților locale petrecut în condițiile următoare: Tânărul David Flighel din com. Valea lui Vlad (Bălți) fiind într'un concediu, părinții lui i-au dat o sumă de bani pentru a cumpăra niște pielicele. Cum mergea înspre un sat alăturat Vladului, s'a întâlnit pe șosea cu individul Mihai Enea din Slobozia Măgura care i-a propus că are niște pielicele la stâna. Tânărul comerciant nebănuind intențiunile criminale ale individului l-a urmat.

Ajunși la marginea unui sănt Enea fără a fi observat scoase de sub haină o bardiță aplicând câteva lovituri în cap tânărului.

Acesta s'a prăbușit scădat în sânge la pământ rămânând în nesimțire. Criminalul după fapta odioasă a buzunărit victima luându-i suma de 3800 lei cei avea asupra sa după

care a dispărut.

Puțin timp după comiterea atacului trecând în patulă un sergent instructor din postul Bocani, a dat peste tânăr care se sbătea.

Dându-i se imediat ajutor, el și-a putut reveni în fire.

Declarând că criminalul este individul Mihai Enea din Slobozia Măgurele.

Trimitându-se câțiva jandarmi în căutarea criminalului el a putut fi prins.

La interogatoriul luat de D-l Plut. Zmau șeful postului Valea lui Vlad acesta a recunoscut faptul.

S'a găsit asupra lui o parte din bani declarând că cu restul s'a cumpărat îmbrăcăminte și încălțăminte nouă după comiterea jafului.

Victima în stare disperată a fost transportat la un spital din Iași. Criminalul cu actele dresate a fost înaintat parchetului de Bălți.

Aurel

Anchetele noastre

În orașul și județul Soroca

Orașul și județul Soroca îți produc o impresie frumoasă.

Deși un oraș mic, dar este curat și bine îngrijit, mulțumită conducătorilor de astăzi.

Partidul Național-Tărănesc a lăsat un haos de nedescris.

În întregul cuprins al județului întâlnești în prezent pe conducătorii comunei, oameni pricepuți și cari își fac datoria.

Datorită energiei D-lui Deputat Alexandru Mihailă, șeful organiz. Partid, Național-Liberal și a energiei Prefect D-lui Th. Eremia, care a mai fost Deputat și Prefect și care în mai multe rânduri și localități a manifestat o activitate rodnică, sperăm că situația critică, în care se sbate astăzi județul Soroca datorită relei conduceri a Național-Tărăniștilor, se va schimba, precum se și schimbă, iar

Soroceni vor fi mândri de alegerea conducătorilor ce au făcut.

Serviciul Tehnic al județului, care are în frunte pe priceputul Inginer șef D-l Harkl, lucrează din răspuțeri, pentru a îmbunătăți soarta jalnică a șoselelor și drumurilor.

Poliția a stărpit nuclee comuniste și hoțesti mulțumită priceperii D-lui Chestor Erițchy.

Primăria orașului Soroca

ca este gospodărită de neobosiții edili: D-r Constandache ca Primar și D-l Avocat Gulevici ca ajutor de Primar, cari se sacrifică pentru îmbunătățirea situației orașului și județului.

Despre activitatea depusă și planul de reface-re vom reveni în unul din numerele viitoare.

Georgescu.

Cinema LUX prezintă

pe celebra primadonă a operei din Viena

Iarmila Novotna și Gustav Frohlich în

Cântecul Bosforului

Capo d'operă genialului regisor GEZA VON BOLVARI

Muzica celebrului compozitor ROBERT STOLTZ.

Stop!

Bălțeni

Stop!

Nu uitați Marți 8 Mai 1934

Turneul Oficial al

Operei Române

la Bălți în saloanele Cinema „LUX”

Sub conducerea celui mai bun cântăreț al nostru

George Niculescu Basu.

Vizitați

Marele HOTEL

„PALACE”

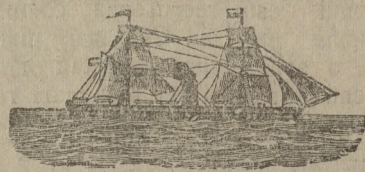
CONFORT MODERN.

Baia la dispoziție onor clientelei.

Prețuri de concurență.

Cereți Ceai Cacao și Ciocolată

de prima calitate a firmei „THE BEST CHINA”

„CARAMELA”

SUCURSALE: Bălți, Cernăuți, Soroca, Hotin și în alte orașe a județului

Rugăm a nu confunda seriozitatea firmei ns. cu celelalte similare, apărute în urma înființării firmei noastre.

TIPOGRAFIA ȘI FABRICA DE ȘTAMPILE

Ș. B. MILGROM

Bălți, strada Regele Carol 235.

(alături de Percepția II-a)

execută prompt orice lucrări tipografice

Cu prețuri reduse.

Girant responsabil Abram Goldiac,

Impresionantul gest al unui tânăr normalist

O impresionantă sinucidere al cărui erou este un absolvent al școlii normale s'a întâmplat ieri în orașul nostru.

Trecătorii întârziți de pe strada Gh. Asachi au fost atrași de șgomotul unei dețunături de armă venit dela casa cu No. 6.

Fiind informată poliția au sosit imediat la fața locului D. Comisar de serviciu Malighin împreună cu agentul Melnic care pătrunzând în cameră a dat peste un tânăr prăbușit pe podea, având lângă el revolverul fumegând. Sinucigașul, anume Teodor Fortună în etate de 25 ani, își trăsese

un glonte de revolver în piept.

Glonte s'a oprit în cavitatea toracică. Primul ajutor a fost dat de D. Colonel medic Vasiliu care întâmplător trecea pe acolo după care a dispus să fie trimis la spitalul militar unde a rămas internat. Din declarațiile ce i s'au luat rezultă că gestul său se datorește faptului, că în ultimul timp bătuse ușile la toate autoritățile pentru a obține un serviciu și nepuțându-i-se da a recurs la acest gest.

Sunt speranțe că sinucigașul va scăpa cu viața.

i. vlc

Act de mulțumire

Direcția Penitenciarului Bălți mulțumește cu recunoștință Domnului Primar Municipiului, Doamnelor membre Societății „Ocrotirea”. Cucernicilor Preoți, precum și tuturor persoanelor particulare, cari cu largă inimă au binevoit să împartă cozonaci, ouă reși și mezeluri celor privați de libertate, făcându-i să-și amintească că într'adevăr „Christos a înviat”.

Director
Petre Nedelschi

Administrația de Constatăre face cunoscut propriet. de autovehiculele că nu se vor face noi propuneri pe auto deja impuse. Dar ei sunt obligați să le declare pentru a fi din nou impuse cei cari nu au declarat încă spre a fi impuse.

Cei cari au adus schimbări autor spre exemp. prefăcând din auto turizm în cupeu s'au în general i-au schimbat greutatea.

Și cei ce au schimbat destinația sp. exemplu din taxi s'a înscris ca auto particular.

Desmintire

În ziarul „Cuvântul Basarabiei” din 6 crt. citim că în timpul acțiunii de petiționari 7 membri a org. „Gordonja” au trecut în „Brit-Trumpeldor” luând parte la această acțiune.

Conducătorul „Gordoniei” locale D-l Benderschi ne-a rugat să desmintim acest zvon întrucât nu corespunde realității. Din contra acum câteva săptămâni D-nii Sadigurschi, Zeiderman, Vainer și Furmanschi au părăsit „Brit-Trumpeldor” devenind membrii „Gordoniei”.

Un avertisment proprietarilor de automobile.

Administrația de constatare constatând că proprietarii de automobile nu și-au achitat impozitul anticipat trimestrial, cum prevede art. 7 din lege le acordă un ultim termen până la 15 Mai 1934, spre a-și achita impozitul pe automobile în restanță pe trimestrul Aprilie 1934 cât și pentru trimestrele trecute.

Cei ce nu vor plăti în acest termen impozitul în restanță, li se va aplica sancțiunea art. 8, care prevede o amendă egală cu de trei ori impozitul datorat.

Serviciul Sanitar prin D-na D-r Primar Angelescu și D-l D-r Ghițescu roagă pe orașeni a se confirma regulamentelor sanitare pentru a evita contravențiuni la legea sanitară.